

Όλη η καρδιά ένας βωμός.

Γράφει ο Ηλίας Λιαμής, Σύμβουλος Ενότητας Πολιτισμού.

Είναι φορές που καταλαβαίνω τις αρχαίες θυσίες. Δεν παραβρέθηκα ποτέ και μόνο η φαντασία μου με έχει ταξιδέψει στη θυσία πριν τη μάχη του Μαραθώνα ή σ' εκείνες στο προαύλιο του Ναού της Ιερουσαλήμ ή, ακόμη ακόμη, στις ψηλές κορφές με τους οικισμούς των Μάγια και των Αζτέκων.

Ο βωμός που λαμπαδιάζει κι απάνω το καλύτερο ερίφιο, τα πιο καρπερά στάχια ή και το πρωτότοκο παιδί του βασιλιά, για να πάει καλά η εκστρατεία. Είναι εκείνες οι στιγμές που το καλύτερο, το πιο αγαπητό, το πιο πολύτιμο γινόταν δεύτερο και υποκάτω της σχέσης με Κάποιον, που ήθελε ο φοβισμένος άνθρωπος να εξευμενίσει για να του χαριστεί η ευόδωση των στόχων του, κυρίως όμως για ν' αλαφρώσει η ψυχή του από την ενοχή. Μια ενοχή προδοσίας μιας σχέσης, αχαριστίας σε μιας αρχέγονη φιλία που πληρώθηκε με μία θανατερή αυτοεξορία και χρεώθηκε σ' έναν τάχα αγριεμένο Δημιουργό. Κι έπρεπε να 'ρθει η παραβολή του Ασώτου, για να φανεί το τι συνέβη στον Παράδεισο και ποιο το αληθινό πρόσωπο του Πλάστη.

Αιώνες πέρασαν για να βρουν οι θυσίες το αληθινό τους νόημα και να φανεί πως την ώρα που θυσιάζεις το καλύτερό σου, δεν γαληνεύεις έναν Θεό, αλλά στεριώνεις μέσα σου μια άλλη κλίμακα αξιών, ανατρέποντας την πρωτοκαθεδρία των ματαίων και βάζοντας στην κορυφή Κάποιον που ελευθέρως ζητάς να γίνει ο πολικός αστέρας του βίου σου και ο πιο έμπιστος μπροστάρης στο ταξίδι της μεγάλης επιστροφής.

Αν είχα το δικαίωμα, αν είχα την παρρησία να συμβουλέψω, θα 'λεγα πως, τώρα πια που βωμοί και ολοκαυτώματα στέλνουν την οσμή του στέατος μόνον στους ουραμούς της ιστορίας, πρέπει να ξαναβρεί αυτός ο πόθος της αρχοντικής κι όχι της δουλικής θυσίας διέξοδο, να καθαρθεί απ' τα ντροπιαστικά των πέτρινων βωμών και να εξαγνιστεί πάνω σε ένα βωμό άλλο, τον βωμό της καρδιάς.

Τώρα τα πολύτιμα δεν είναι τα ζώα και οι σοδιές. Οι περιουσίες πια είναι άυλες και εμφανίζονται ως ψηφία σε υπολογιστές. Ακόμη όμως πιο πολύτιμος θησαυρός κι από αυτές είναι ο χρόνος. Αυτός που πια δεν επαρκεί, αυτός που δε χωράει άλλο τα σχέδια και τους προϋπολογισμούς, αυτός που δεν μπορεί να διασταλεί για να χωρέσει ούτε την εκπλήρωση των ηδονικών φαντασιώσεων, ούτε την υλοποίηση των καταναλωτικών οραματισμών, ούτε καν τις απλές καθημερινές χαρές: Λίγες στιγμές ανάπαυσης, ένα χάδι, ένα στοχασμό, μια ανέμελη ματιά στην ομορφιά του κόσμου.

Κάποτε, τους καιρούς των κοπαδιών, επέλεξαν το πρώτο, το καλύτερο ερίφιο για ολοκαύτωμα σ' ενός βωμού την εξιλεωτική τελετή. Τώρα, κοπάδι είναι οι στιγμές και πρέπει να επιλεγούν οι καλύτερες για να αποτεθούν σε καίουσα καρδιά και να αναδώσουν άρωμα αντάξιο της τρυφερότητας της Θεϊκής καρδιάς. Όποιος θελήσει να θυσιάσει σε τέτοια θυσία τα όντως πολύτιμα και δυσεύρετα, με γενναιότητα ας περικόψει χρόνο απ' τα δεύτερα και φθαρτά και σαν θυμίαμα καιρών αλλοτινών, ας τα ρίξει σε πυρ, όχι οδύνης αλλά ανείπωτης δροσιάς.

Όχι σε μια θυσία της ανάγκης ή της κακομοιριάς. Όχι στην ώρα προσευχής τού αιτήματος και της ανάγκης, όταν η ανθρώπινη παντοδυναμία χάνει παραλυμένη και αμήχανη μπροστά στη συμφορά. Όχι σε μια ικεσία της

διαδικασίας, της υποχρέωσης ή της προσαρμογής σε πατρογονικά και θρησκευτικά εντάλματα. Η θυσία αυτή δεν είναι θυσία καρδιάς αλλά διάνοιας μεταπρατικής, συναισθήματος παροδικού και αναξιόπιστου, ψυχής πελαγοδρομούσης στο πέλαγος των περιστάσεων και των σειρήνων, εγκόσμιων και υπερβατικών. Κι αν ακόμη και τότε, η θεία συγκατάβαση στην ανθρώπινη αδυναμία κρατάει τους ουρανούς ανοιχτούς, ας έρθει το ανθρώπινο φιλότιμο να ομολογήσει:

Άξιο και δίκαιο και χίλια δίκια θα 'χαν οι ουρανοί, με τέτοιες συνθήκες, τα πιο ψηλά, τα πιο κρύφια του Ουρανού να κλείνουν, μη μianθούν από φθηνά και ανάξια για έναν Θεό που έβαλε στην καρδιά Του πρώτο τον άνθρωπο και που για χάρη του τέλεσε θυσία με σφάγιο τον Ίδιο.

Άξιο και δίκαιο, τέτοιες ώρες θυσίας ανέξοδης, χαμερπούς και αναγκεμένης, ο καπνός, σαν του Καίν τη θυσία, να παραμένει στη γη για να γίνει μελαγχολική ομίχλη που θα διεισδύσει στα μαγαζιά «ειδών ευλαβείας» και στα στούντιο τηλεπώλησης «ευλογημένων» αλοιφών για την αρθρίτιδα.

Άξιο και δίκαιο, ο καπνός της ανάξιας θυσίας να μένει εδώ στη γη και να πνίγει το θράσος των εμπόρων, που με τρία βιαστικά σταυροκοπήματα

και πέντε ακατανόητες λέξεις, μασημένες και βιαστικές, θέλουν να αγοράσουν τους θησαυρούς μιας Αγάπης λαμπερής, σαν το ακριβότερο μάλαμα.

Η άλλη όμως η θυσία, του Άβελ η θυσία επιτελείται όταν όλα είναι καλά, όταν, ακατανόητα κι αναίτια, η ψυχή κολυμπά, έστω και προσωρινά, στην ευδαιμονία. Τότε είναι που πρέπει το χέρι ν' αδράξει αυτές, τις καλύτερες στιγμές από τη μάνδρα του χρόνου και να τις αποθέσει στον βωμό του πόθου της καρδιάς για συνάντηση. Τότε, χωρίς ανάγκη, χωρίς αίτημα, χωρίς εμπόριο, χωρίς πανικό, το χέρι αυτό το αρχοντικό, άξιον και δίκαιον να ρίξει στο καμίνι της Αγάπης το εκλεκτότερο μέρος του θησαυρού του χρόνου, μεταβάλλοντας τον από αδηφάγο αγρίμι κατασπάραξης ζωών σε μερωμένο άτι, έτοιμο να μεταφέρει τον ευγενή αναβάτη του έως την πύλη της γαλήνης. Μόνον ο καπνός τέτοιας θυσίας ελευθερίας και ευγνωμοσύνης δικαιούται να χτυπήσει την πύλη αυτή. Τότε είναι η ώρα που θα χαιρόταν κάθε πατέρας να ανοίξει στο παιδί του, βλέποντάς το να τον κοιτά στα μάτια, όχι από ανάγκη, αλλά από εκτίμηση για όσα τού 'δωσε, αγάπη για την παρουσία του τη διακριτική και πάνσοφη, ευγνωμοσύνη επειδή ο ποτέρας του ΕΙΝΑΙ.

Θά 'ρθουν οι ώρες της λύπης και του ζυγίσματος. Και είναι τότε που το στήριγμα δεν θά 'ρθει από σπασμούς της στιγμής, μπροστά στον τρόμο του θανάτου. Το στήριγμα, τις ώρες αυτές, έρχεται από το απόθεμα της αρμονίας, που η ψυχή μάζευε σπυρί σπυρί, σταγόνα σταγόνα όταν όλα ήταν καλά κι ανάγκη δεν υπήρχε. Όλες εκείνες τις ώρες που, όταν οι πολλοί συνήθως έκραζαν «Ψυχή μου έχεις πολλά αγαθά. Αναπαύου, φάε, πίε, ευφραίνου», οι καρδιακοί άρχοντες προτίμησαν να κόψουν το πιο εκλεκτό κομμάτι της αναπαύσεως, γεμίζοντας με το άρωμα της θυσίας του τα μέσα πνευμόνια με τον πεντακάθαρο αέρα της δοξολογίας.

Συλλέκτης αρχοντιάς είναι η καρδιά του ανθρώπου και μέσα σ' αυτήν ανταμώνουν μόνον άρχοντες. Ο Ένας κατά φύσιν και ο άλλος κατά χάριν. Κι αν η καρδιά του ανθρώπου, την ευλογημένη ώρα εκείνης της συνάντησης, φτάνει στα όριά της και δεν βρίσκει λόγια και σκέψεις να χωρέσουν τα μεγάλα και ανείπωτα, είναι γιατί αυτή είναι η ώρα του Θαβώρ του καθενός και πάνω εκεί τα λόγια δεν φτάνουν. Επάνω εκεί, προφήτες ανταμώνουν με Μαθητές,

κοινοί θνητοί με Αγίους, τα «πριν» με τα μελλούμενα, οι ξενιτεμένοι με την πατρίδα, οι ορφανοί με τον Γονιό και οι ανέραστοι με τον μανικό εραστή της ψυχής τους. Επάνω εκεί, ακόμη και ο Θάνατος κάμπει τον εαυτού αυχένα και αντιλαμβάνεται, ο άτυχος και δυστυχής, πως δεν ανήκει σ' αυτή τη Δημιουργία.

Πηγή : <https://www.pemptousia.gr/>